

# Immateriële schade

Kenniscafé Kennisplatform

Leefbaar en Kansrijk

Groningen, 15 februari 2022

Instituut  
Mijnbouwschade  
Groningen





# Kaders regeling Immateriële schade

Wettelijke en maatschappelijke Opdracht IMG

Juridische kaders

Operationele  
randvoorwaarden

Psychologische  
onderbouwing

Methodologische  
verantwoording

*Doel van de  
vergoeding  
immateriële schade is  
om te proberen het  
leed te erkennen en  
verzachten.*



## Deel A: Feitelijke omstandigheden



1.

De locatie van de  
woning



2.

De veiligheidssituatie



3.

De omvang van de  
fysieke mijnbouwschade



4.

De afhandelingsduur  
van schademelding(en)



## Deel B: Persoonlijke (subjectieve) ervaring

- Persoonlijke ervaring middels een Persoonlijke Impact Analyse (vragenlijst)



Leed op drie terreinen:

- 1 Persoonlijk welbevinden  
(bijv. slapeloosheid, piekeren)
- 2 Invloed op gedrag  
(bijv. werk, hobby's)
- 3 Invloed sociaal  
(bijv. spanningen gezin en buurt)



# Uitkomst: vergoeding als erkenning

## Spiegelen van de vragenlijst

Feitelijke omstandigheden

Persoonlijke Impact Analyse



In de basis vier mogelijke uitkomsten, waarbij wordt gewerkt met vaste bedragen\*:

Categorie	Omschrijving	Schadevergoeding
A	Tot licht ervaren leed	-
B	Enigszins ernstig ervaren leed	1.500 euro p.p.
C	Ernstig ervaren leed	3.000 euro p.p.
D	Bijzonder ernstig ervaren leed	5.000 euro p.p.

\* In uitzonderlijke gevallen kan van de standaardbedragen worden afgeweken. Dan wordt een vergoeding op maat toegekend.



# Stand van zaken bij de pilot

## Feitelijke uitkomsten

- Pilot juni-september 2021: 184 aanvragen op 100 benaderde huishoudens
- Circa 89 procent toekenning, 11 procent een afwijzing
- Bij 94 procent werd PIA ingevuld, bij 39 leidde dit tot 'verzwaring van beoordeling'
- Op 182 besluiten nu 17 keer een bezwaar
- 37% ontving € 1.500
- 33% ontving € 3.000
- 21% ontving € 5.000
- Eén situatie van maatwerk



# Stand van zaken sinds de pilot

## Ervaringen eerste honderd huishoudens

- Aanvragers overwegend tevreden met uitkomst / geven aan dat de aanvraag 'de moeite waard was'.
- Erkenning zit voornamelijk in het proces en het feit dat er sprake is van een persoonsaantasting (en dat dat op deze manier vastgesteld wordt).
- Voor een deel is dit (nog) geen afsluiting vanwege lopende schadeafhandeling of (mogelijke) versterking.



# Stand van zaken sinds de pilot

## Verbeteringen na de pilot

- Het persoonlijke verhaal is erg belangrijk en de PIA kwam daar voor deel van de aanvragers onvoldoende in tegemoet.
- Vragen in de PIA soms te algemeen en ook onduidelijk waarom bepaalde vragen werd gesteld.
- Bij een deel van de aanvragers klopte de door het IMG verzamelde informatie niet.
- Oplossingen:
  1. Verbetering in de data om kans op onjuiste gegevens te voorkomen
  2. Aanpassing van de vragen in de PIA
  3. Verbetering van toelichting bij de vragen in de PIA
  4. Ontwikkeling verhalenplatform aanvullend op aanvraag immateriële schade





# Verbeteringen van de PIA

## Toevoeging van items

Uit de vragenlijst van Gronings Perspectief zijn 6 items overgenomen. Hierbij gaat het om 'items' als mbt vragen over emoties, die ontbraken in de PIA. Vragen zoals "Voelde u zich boos" zijn toegevoegd.

## Weglaten van irrelevante vragen buurt

Op elk onderdeel toont de Groninger gemiddeld een ernstiger beeld dan de referentiegroep van een onderzoek dat IMG liet uitvoeren, behalve bij de vragen over de buurt. Vragen sloten niet goed aan op de aardbevingsproblematiek. Weggelaten vraag is bijv: "Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen."

## Toelichting van de vragen aanpassen

In de vragen zelf refereren aan de aardbevingen, zodat mensen de vragen in de juiste context beantwoorden.

**Oud:** In welke mate heeft **u in de afgelopen periode** slaapproblemen ervaren? **Nieuw:** In welke mate heeft **u sinds de aardbevingen** slaapproblemen ervaren?



# Stand van zaken sinds medio november

## Feitelijke uitkomsten

- Start medio november: nu 2006 aanvragen, gemiddeld 1,5 aanvraag per adres
- Van 354 nieuwe besluiten, nu 94,3 procent een toewijzing, 5,7 procent een afwijzing
- In totaal nu ruim 940.000 euro vergoeding immateriële schade toegekend
- Ruim 90 procent vult PIA in, bij 33 procent leidt het tot 'ernstiger' beoordeling
- 37% ontving € 1.500
- 39% ontving € 3.000
- 17% ontving € 5.000
- 1% maatwerk aanpak



## Eerste conclusies?

- Te vroeg voor echte conclusies
- Onderzoek naar 'tevredenheid' bij huidige aanvragers loopt
- Gezien aantallen aanvragen: regeling voorziet in een behoefte
- Onderzoek doen naar waarom sommige adressen niet melden. Wellicht 'eerste schade melden', 'eerst versterking afronden', 'ik ervaar geen leed' of 'mijn buurman heeft het zwaarder'.
- Openstelling: eind deze maand Eemsdelta volledig, daarna volgen vanaf maart in enkele maanden gemeenten Het Hogeland, Groningen, Midden-Groningen, Oldambt en alle andere gemeenten.

# Achter elke voordeur een verhaal

- Het verhalenplatform Mijn Verhaal
- De Groninger zelf aan het woord
- Door Groningers, voor iedereen

Instituut  
Mijnbouwschade  
Groningen



# Schade gaat niet alleen over geld

Achter de gevolgen van de gaswinning gaat een hoop leed schuil dat niet in geld is uit te drukken, bijvoorbeeld:

- Wachten, wakker liggen, stress ervaren, het leven niet ten volle kunnen leiden, laat staan genieten
- Administratieve rompslomp, bureaucratie, wisselende regelingen, kaders en uitkomsten
- Impact op persoon, relatie, gezin, straat, buurt en dorp.
- Een verhaal dat misschien pas pas echt te begrijpen is als iemand het zelf meemaakt. Of wanneer de gedupeerden het zelf vertellen.
- Daarmee wordt mogelijk ook invulling gegeven aan de behoefte van gedupeerden aan erkenning.
- Aantal aanvragers bij pilot immateriële schade gaven aan graag hun verhaal te willen doen en delen.



# Opzet verhalenplatform

Elke vorm is geoorloofd:

- Een verhaal geschreven door de verteller zelf
- Een verteld verhaal, door ons opgeschreven
- Een foto of impressie die 'alles' zegt
- Enkele zinnen, een gedicht
- Een audioverhaal of video



**Verhalen  
van Groningers  
voor iedereen**

Hiervoor hebben we een speciaal platform gebouwd,  
onder de huidige website

# Opzet verhalenplatform

- Overzichtspagina
- De verzamelplaats
- Reactie en interactie
- Klikken, kijken, reageren
- [url: www.schadedoormijnbouw/mijnverhaal](http://www.schadedoormijnbouw/mijnverhaal)

## Verhalen van Groningers voor iedereen

Achter schade schuilt vaak een persoonlijk verhaal, waarvoor het IMG u hier graag de ruimte biedt. Uw verhaal kan een tekst zijn, maar ook een foto, een video, een podcast of gewoon één korte gedachte. Wilt u ook iets insturen, of kan onze redactie u helpen uw verhaal te vertellen?

Mail de redactie op  
[redactie@schadedoormijnbouw.nl](mailto:redactie@schadedoormijnbouw.nl)



15 likes 0 reacties

### Een leven vol stress en onzekerheid

Na tien jaar woonplezier brak er voor een familie uit Borgsweer een periode aan van bevingen, schades, onveiligheid en uiteindeli...



10 likes 0 reacties

### Je wordt gedwongen om lastig te zijn

Dit echtpaar uit Middelstum is behoorlijk mondig, maar heeft toch moeite om het gesprek over de schade aan te...

# Doorklik naar verhaal

Mogelijkheden interactie:

- Zelf verhaal aanleveren via redactie
- Mag ook video
- Of podcast, foto, quote
- Afgeven van likes
- Afgeven van reacties
- Bij groei komen er aparte verzamelpagina's: video, audio, foto, quote/tegeltje



♥ 10 likes

💬 1 reacties

## Ik denk wel eens: ik steek het huis in brand

Met splinternieuwe stutten tegen de gevel, scheuren in de binnenmuren en een onaf huis, doet Erwin van der Laan uit Overschild zijn verhaal. "Ik heb nu nieuwe houtskeletbouw", lacht hij. "Maar ik denk wel eens, ik steek het huis in brand."



'Bij vragen antwoord ik vaak dat ik het er niet meer over wil hebben'

- **Bewoners:** Erwin van der Laan (36), zoon Bram (7)
- **Plaats:** Overschild
- **Woont in het huis sinds:** 2004
- **Eerste schademelding:** december 2012
- **Versterking:** versterking nodig
- **Dossiers bij:** NAM (Shell), CVW, NCG, TCMG, IMG

### Inspectie

"Overschild is een geweldig dorp om te wonen. Ik ben hier geboren en getogen. Vriendelijke mensen, veel te beleven, er wordt van alles georganiseerd. Maar van de vier straten in het dorp, blijven er misschien nog tien huizen staan. De rest wordt allemaal gesloopt en nieuw gebouwd vanwege de versterking. Ineens bedacht de gemeente halverwege 2018, anderhalf jaar na de inspectie, dat er toch wel wat panden bewaard moesten blijven, en hebben ze er een

aantal tot beeldbepalend benoemd, waaronder mijn huis. Nu krijgt iedereen een nieuw huis, behalve ik en nog handjevol mensen. Je kunt je afvragen wat beeldbepalend is als je omgeven



Een van de  
video's  
van Groningse  
jongeren



<https://youtu.be/cTpTJOBGtZM>

# Positionering

- Voorzichtig beginnen vanuit IMG, kijken hoe het zich ontwikkelt
- Verhalenplatform neutraal/onafhankelijk
- Geen onderdeel van formele procedures
- Onafhankelijke redactieraad



6 likes  
0 reacties

## Ik ben te oud om mij hier druk over te maken

“Heel vervelend’ en ‘er komt geen einde aan, zegt een 64-jarig stel uit Ten Post over de schadeafhandeling en de versterking. “We hebben de knop maar omgezet. Want op onze leeftijd wil je vooral met leuke dingen bezig zijn.”



- **Versterking:** opname geweest, nog geen advies gekregen
- **Bewoners:** man (64), vrouw (64)\*
- **Plaats:** Ten Post
- **Woont in het huis sinds:** 2005
- **Dossiers bij:** NAM, CVW, TCMG, IMG
- **Eerste schademelding:** januari 2015

## Groningerveld

'We hebben ervoor gekozen dat het ons leven niet mag beheersen.'

"We vinden belangrijk dat mensen weten wat hier is gebeurd. In 1959 ontdekt de

Nederlandse Aardgas Maatschappij (NAM) gas in Groningen en in datzelfde jaar begint de NAM, na wat kleinere boringen in Drenthe, met de gaswinning in Groningen. De NAM produceert en levert gas. Het Groningerveld bij Slochteren behoort tot de grootste van de wereld.

# Vervolgstappen

- Vorming van een redactieraad
- Publicatie Redactiestatuut
- Uitbreiding aanbod aan verhalen met podcasts
- Verdere samenwerking met partijen die nieuwe verhalen kunnen aanbrenge
- Zo nodig initiatieven om het platform verder onder de publieke aandacht te brengen

